

ΑΘΗΝΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

(ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ)

ΤΟΜΟΣ ΕΞΗΚΟΣΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΜΗΝΑ Δ. ΜΥΡΤΙΔΟΥ
1962

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Νομίζω ὅτι τὸ πρῶτον μέρος, τὸ ἱστορικόν, ἐπιτυγχάνεται ἀπολύτως διὰ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, ἣ ὅποια καὶ μέθοδον ἔχει καὶ πληρότητα.

Ὁ Κ. Κιτρινιάρης, δοκιμώτατος φιλόλογος, ἀπέδωκεν εἰς τὴν νεοελληνικὴν μὲ σαφήνειαν τὸ ἀρχαῖον κείμενον, διεφώτισε πλήρως τὰ διάφορα σημεῖα, τὰ ἀναγόμενα εἰς τὸν ἀθλητισμὸν τῆς ἀρχαιότητος διὰ πλουσίων σχολίων, στηριζομένων πάντοτε εἰς τὰ ἀρχαῖα κείμενα, ἠρεύνησε τὰ κατὰ τοὺς Φιλοστράτους καὶ τὰ ἔργα των — περὶ Ἀπολλωνίου εἶχε γράψει τῷ 1939 καὶ εἰδικὴν ἐργασίαν: Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς, κριτικὴ μελέτη τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἀπολλωνίου μετὰ βιογραφίας αὐτοῦ — καὶ διέγραψε σαφῶς τὰ τῆς ζωῆς καὶ δράσεως τοῦ πρώτου Ἑλληνοῦ ἐκδότου τοῦ Γυμναστικοῦ, Μηνᾶ Μινωΐδου.

Διὰ τὴν ἐπιτύχη ὅμως τὸ δεύτερον μέρος δηλ. ἡ βελτίωσις τῶν γυμναστικῶν καὶ ἀθλητικῶν μας πραγμάτων, νομίζω ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ Κ. Κιτρινιάρη πρέπει νὰ καταστῇ ἐγκόλπιον παντὸς περὶ τὰ ἀθλητικὰ ἀσχολουμένου. Νομίζω ἀκόμη ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ διδακτικὸν βιβλίον εἰς τὰ σχολεῖα, διότι οὕτω οἱ μὲν καθηγηταὶ τῆς γυμναστικῆς θὰ ἔχουν τὸ κατάλληλον κείμενον ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἐκκινουῦν πρὸς διδασκαλίαν δι' εὐρύτεραν θεωρητικὴν γυμναστικὴν παιδείαν, οἱ δὲ μαθηταί, παραλλήλως πρὸς τὴν πρακτικὴν ἀσκησιν, θὰ ἀντλοῦν θεωρητικὰς γνώσεις, ὥστε νὰ πληροῦνται ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον διὰ τῆς γυμναστικῆς οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι ἐπεδίωκον, δηλ. τὸ « εὖ ἔχειν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ».

Δ. Β. ΒΑΓΙΑΚΑΚΟΣ

Νικολάου Β. Τωμαδάκη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀπανθίσματα. Γραμματολογικὰ καὶ Βιογραφικὰ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας (Μελέται καὶ Ἄρθρα), Ἀθῆναι 1962 (ἔκδ. Γ. Φέξη), 8ον, σσ. 296.

Πολύπλευρος καὶ πολύμορφος εἶναι ἡ, ἀπὸ τοῦ 1926 μέχρι σήμερον, συγγραφικὴ δρασίς τοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Νικ. Β. Τωμαδάκη. Κατ' ἐξοχὴν ἐπιστημονικὴ ἀλλὰ καὶ λογοτεχνικὴ.

Ἐκ τῆς πληθύος τῶν αὐτοτελῶς ἐκδοθέντων δημοσιευμάτων του καὶ τῶν εἰδικῶν εἰς διάφορα — Ἑλληνικὰ καὶ ξένα — ἐπιστημονικὰ καὶ λογοτεχνικὰ περιοδικὰ καὶ ἑφημερίδας μελετῶν (ἀναφερομένων εἰς τὴν Βυζαντινὴν καὶ Νεοελληνικὴν Φιλολογίαν καὶ Γλῶσσαν, τὴν Ἱστορίαν

καὶ τὴν Τέχνην, τὴν Λαογραφίαν...) ὁ συγγραφεὺς, ὡς βυζαντινολόγος, νεοελληνιστὴς καὶ ἱστορικός, καλύπτει ἐν πολλοῖς τὸν χῶρον τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας τῆς σήμερον καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς γενικώτερον. Διότι ἡ Βυζαντινὴ καὶ νεοελληνικὴ ἱστορία καὶ φιλολογία εἶναι ὁ χῶρος μέσα εἰς τὸν ὁποῖον κινεῖται, προβληματίζεται, στοχάζεται, αἰσθάνεται.

Ἰδιαιτέρως ὡς βυζαντινολόγος εἶναι ὁ συγγραφεὺς τῆς « Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν » (β' ἔκδ. 1958), ἐπιμελητῆς τῆς ἐκδόσεως τῶν « Ὑμνων Ρωμανοῦ τοῦ Μελφδοῦ » Α' - Δ' (1952 καὶ ἐξῆς), καὶ πλείστων ἄλλων ἐργασιῶν, εἰς τὸ πρόσωπόν του δὲ ὡς νεοελληνιστοῦ ὁ Σολωμὸς εὗρε συστηματικὸν μελετητὴν καὶ ἐκδότην. Οὕτως ἐξέδωκε τὴν « Βιβλιογραφίαν Διονυσίου Σολωμοῦ » (1934), μετὰ τοῦ Σολ. Βογιατζάκη, τὰς « Ἐκδόσεις καὶ χειρόγραφα τοῦ ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ (1935), τὴν ἐργασίαν « Ὁ Σολωμὸς καὶ οἱ Ἀρχαῖοι » (1943), τὰ « Ἔργα Διονυσίου Σολωμοῦ » (1954), εἰς τὴν σειρὰν τῆς « Βασικῆς Βιβλιοθήκης », μὲ εἰσαγωγήν, ὑπομνήματα, ἰδικήν του κατάταξιν (μεγάλῃ ἐρευνητικῇ καὶ ἐρμηνευτικῇ σύνθεσις, ἔνθα ἡ πρώτη, κατόπιν συστηματικῆς καὶ μακροχρονίου ἐρεύνης, ἐκτενῆς βιογραφία τοῦ ποιητοῦ), καὶ ποικίλας ἐργασίας.

Κατὰ τὰ τελευταία ἔτη ὁ συγγραφεὺς ἤρχισε συγκεντρῶνων τὴν διεσπαρμένην ἐργασίαν του εἰς αὐτοτελεῖς τόμους. Οὕτω τὸ 1953 ἐξέδωκε τὰ « Νεοελληνικά » (δοκίμια καὶ μελέτας ἀναφερομένας εἰς τὴν Νεοελληνικὴν Φιλολογίαν, τὸ δὲ 1961 τὸν « Σύλλαβον Βυζαντινῶν Μελετῶν καὶ Κειμένων », ἐτοιμάζει δὲ τὴν συναγωγήν τῶν ἱστορικῶν του μελετῶν, δοκιμίων καὶ ἄρθρων.

Τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἀπανθίσματα » πρόσφατον ἔργον του, κατὰ κάποιον τρόπον συνέχεια τῶν « Νεοελληνικῶν », ἀποτελεῖται ἀπὸ διαφόρους μελέτας ἐπὶ θεμάτων τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας — ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453) μέχρι τοῦ Παλαμᾶ — αἱ ὁποῖαι ἐτυπώθησαν τὴν τελευταίαν δεκαετίαν εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ ἑφημερίδας (Ἡλιος, Ἑλληνικά, Ἀθηνα, Δελτίον Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας, Κρητικὴ Ἔστια, Melanges offerts a Octave et Melro Merlier, Παρνασσός, Τὸ πρῶτο Σκαλί, Ἑσπερινὸς Ταχυδρόμος Χανίων, Νέα Ἔστια, Λεσβιακὸν Ἡμερολόγιον, Ἐπετηρὶς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν) καὶ παρουσιάζονται τῶρα μετὰ τινὰς διορθώσεις καὶ βελτιώσεις.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γίνεται εὐκολωτέρα — διὰ τοὺς πολλοὺς

καὶ μὴ εἰδικούς — ἡ μελέτη τῶν συγκεντρωμένων κειμένων, ἀπὸ ὅτι τῶν κεχωρισμένων καὶ ἐνίοτε ἀγνώστων ἢ δυσευρέτων ἐργασιῶν, τῶν κατεσπαρμένων εἰς τὸν τύπον τῆς πρωτεύουσας ἢ τὸν ἐπαρχιακόν. Καθὼς δὲ τὰς εὐρίσκει κανεὶς συγκεντρωμένας, ἡμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ περὶ τῆς ἀξίας τοῦ συγγραφέως σταθερωτέραν γνώμην καὶ νὰ γνωρίσῃ πληρέστερον τὴν προσωπικότητά του. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀνωτέρου ἔργου εἶναι διττή: Εἶναι α) χρηστικὴ, οὐ μόνον διὰ τοὺς πανεπιστημιακοὺς φοιτητὰς ἀλλὰ καὶ τοὺς μετεκπαιδευομένους διδασκάλους (τοὺς ὁποίους ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ τοῦ 1949 διδάσκει Νεοελληνικὰ) καὶ β) ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἄλλους φίλους τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας καὶ Κριτικῆς, τὸ ἄλλον πεπαιδευμένον, βεβαίως, κοινόν, τὸ ὁποῖον προβληματίζεται ἐπὶ θεμάτων ἀναλόγων πρὸς τὰ περιεχόμενα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίου, τὴν ἀξιολόγησιν τῶν ὁποίων ἐπιχειρεῖ ὁ συγγραφεὺς.

Εἰς τὰ « Ἀπανθίσματα » ὁ συγγραφεὺς ταξινομεῖ εἰς ἐνότητες, ὅσον τοῦτο τοῦ εἶναι δυνατόν, ὁμοιογενεῖς μελέτας καὶ ἄρθρα, διὰ νὰ καταστήσῃ εὐχερῆ τὴν μελέτην τῶν θεμάτων του, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ σχηματίσῃ πλήρη εἰκόνα τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων τοῦ βιβλίου.

Χαρακτηρολογικῶς θὰ ἡμπορούσαμεν νὰ διαιρέσωμεν τὰς μελέτας (καὶ τὰ δοκίμια) τῶν « Ἀπανθισμάτων » ἀναλόγως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, τῶν ἐρευνωμένων προβλημάτων καὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν γίνεται ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ ἀξιολόγησις αὐτῶν, εἰς εἶδη. Εἶναι δὲ αὗται:

Ι. *Γραμματολογικαί*: α) Καθαρῶς γραμματολογικαί· π.χ. ἡ μεγάλη ἐργασία « Ἡ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία (1453 - 1800) - Γραμματολογικὴ ἐπισκόπησις καὶ ἀξιολόγησις » (σσ. 9 - 50) ὅπου ἐξετάζονται: ἡ κληρονομία, τὰ κέντρα τοῦ πνευματικοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὸ πνεῦμα καὶ αἱ ἰδέαι, ἡ φαντασία καὶ ὁ ἔντεχνος, λόγος, ἡ προπαρασκευή.

Ἐπιχειρεῖται ἐνταῦθα ἱστορικὴ ἀναδρομὴ εἰς χρονικὴν ἔκτασιν καὶ ἐσωτερικὸν βάθος καὶ ἀξιολόγησις τῆς παραδόσεως καὶ τῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς τῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως (1453) μέχρι τοῦ 1800, καθ' ὅτι ἡ γραμματολογία εἶναι ἱστορία τῆς Τέχνης τοῦ λόγου καὶ τοῦ πνεύματος. β) *Γραμματολογικαί - Κριτικαί*: ἡ μελέτη λ.χ. « Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις » (116 - 128), ὅπου ἐξετάζεται, ἐν συντομίᾳ, γραμματολογικῶς « Ὁ βίος τοῦ ποιητοῦ » καὶ κριτικῶς « Τὸ ἔργον » (ἡ λυρική ποίησις, ἡ Ἐπανάστασις, ἠθικὰ προβλήματα). γ) *Γραμματολογικαί - Ἐρευνητικαί*, ὅπως ἡ ἐκτενὴς ἐργασία « Ὁ Ἰωάννης Κοντυλάκης καὶ ἡ Κρήτη » (208 - 238) ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς μία ὑποδειγματικὴ βιογραφικὴ σύνθεσις. δ) *Γραμματολογικαί - Συγκριτικαί*: Τοιαύτη, ἐπὶ παραδείγματι,

ἡ ἔργασία « Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς καὶ ὁ Ἀντώνιος Μάτεσης » (139 - 158).

II. **Ἐρευνητικαί**: α) Καθαρῶς ἐρευνητικαὶ ὡς αἱ ἔργασίαι « Μαρίνος Τζάνης Μπουνιαλῆς » (50 - 70), ὅπου ἐξετάζονται προβλήματα ἀναφυόμενα ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ Μπουνιαλῆ « Ὁ Κρητικὸς Πόλεμος » (ποῖος ὁ ποιητής, ἡ ἀξία τοῦ ἔργου ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ ποιητικῆς σκοπιᾶς κ.ἄ.) καὶ « Ὁ Κάλβος καὶ οἱ Ἀρχαῖοι » (163 - 171), ἐνθα ἐρευνοῦνται αἱ σχέσεις τοῦ ποιητοῦ πρὸς τοὺς Ἀρχαίους συγγραφεῖς. β) **Ἐρευνητικαί - Κριτικαί**: ὅπως ἡ ἔργασία « Ἰωάννης Βιλλαράς » (70 - 101). Εἰς αὐτὴν ἐξετάζεται ἡ ἀρχαιογνωσία τοῦ Βιλλαρά, αἱ πηγαὶ τοῦ ἔργου κ.ἄ. γ) **Ἐρευνητικαί - Γλωσσικαί (ἐτυμολογικαί)**: Ἡ μελέτη « Βιλλαράς - Βηλλαράς - Βιλλαράς » (102 - 115), εἰς τὴν ὁποίαν ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει ἱστορικῶς τὰς τρεῖς γραφὰς τοῦ ἑπωνύμου τοῦ ποιητοῦ, τὸ ἐτυμον τῶν γραφῶν τούτων καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ποιητὴς πρέπει νὰ γράφεται διὰ τῆς τρίτης γραφῆς (Βιλλαράς).

Γενικὸν χαρακτηριστικὸν τῶν ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν εἶναι ἡ θέσις (τοποθέτησις) καὶ λύσις διαφόρων φιλολογικῶν προβλημάτων.

III. **Κριτικαί**: α) Καθαρῶς κριτικαί: αἱ γενικοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἔργου μελέται « Ἀνδρέας Λασκαράτος » (172 - 176) καὶ « Δημήτριος Βερναρδάκης » ὁ σοφός, ὁ ποιητής, ὁ λόγιος (239 - 242).

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν (τῶν κριτικῶν δοκιμίων) πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν β) αἱ βιβλιοκρισίαι (133 - 138), ὅπου κρίνονται Σολωμικὰ ἔργα τῶν Μαρίνου Σιγούρου καὶ Ἐμμ. Κριαρά, καθὼς, ἐπίσης, νομίζω, καὶ γ) αἱ Νεκρολογίαι. Εἰς τὰς τελευταίας σκιαγραφοῦνται διάφοροι προσωπικότητες τῆς φιλολογικῆς ἐπιστήμης καὶ Ἑλληνικῆς παιδείας — τῶν γραμμάτων γενικώτερα. Πρόσωπα ἠγαπημένα (διδάσκαλοι, συνεργάται, φίλοι κ.λ.π.) εἰς τὸν συγγραφέα, τῶν ὁποίων κρίνεται βιογραφικῶς ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργον. Ὁ συγγραφεὺς σχηματίζει ἀληθινὰς προσωπογραφίας, ἐν προκειμένῳ, δίχως νὰ ἔχη τὴν πρόθεσιν νὰ κάμῃ ἠθελημένας ἐξιδανικεύσεις. Οἱ νεκρολογούμενοι εἶναι οἱ κάτωθι: Ἰω. Συκουτρῆς, Κωνστ. Ἀμαντος, Νίκος Βέης, Φαίδων Κουκουλές, Ἰω. Β. Παπαδόπουλος, ὁ Ἡλιουπόλεως Γεννάδιος Ἀραμπατζόγλου, Εὐλ. Κουρίλας, Σόλων Βογιατζάκης. δ) Κριτικαί - Αἰσθητικαί: ὡς ἡ μικρὰ μελέτη « Ὁ ἀντιφατικὸς ἄνθρωπος τοῦ Ἄρη Δικταίου » (243 - 244) καὶ αἱ δύο διαλέξεις « Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης (1851 - 1911) - Ὁ Χριστιανὸς συγγραφεὺς (177 - 190) » καὶ « Ἡ Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ » (191 - 207) τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ. Εἰς αὐτὰς ἐπιχειρεῖται ἱστορικοκριτικὴ ἀνάλυσις καὶ αἰσθητικὴ θεώρησις καὶ ἀξιολόγησις, καταφαί-

νεται δὲ ἡ πλήρης τῶν θεμάτων γνῶσις, ἡ διεισδυτικὴ ἱκανότης, ἡ κοσμοθεωρητικὴ τοποθέτησις καὶ ἡ φιλόσοφος διάθεσις τοῦ κρίνοντος.

IV. Γενικώτερα ἄρθρα: « Ὁ Σολωμὸς καὶ ἡ Πρωτοχρονιά » (129 - 133), « Ἀνδρέας Κάλβος » (159 - 162).

**

Εἰς ὅλας τὰς ὡς ἄνω μελέτας θαυμάζει κανεὶς τὴν ἀκριβόλογον φιλολογικὴν μέθοδον, τὴν κατοχὴν τῶν θεμάτων καὶ τὴν αἴσθησιν τῶν κειμένων τῶν ἐρευνωμένων - κρινομένων ἔργων.

Ἐκ τῶν ἄλλων ἀρετῶν τοῦ βιβλίου προέχει ἡ βιβλιογραφικὴ ἐνημέρωσις καὶ ἡ τεκμηριωτικὴ εὐσυνειδησία τοῦ συγγραφέως, ἡ ὁποία, μακρὰν τοῦ ν' ἀποτελῆ φόρτον περιττόν, δὲν ἱκανοποιεῖ ἀπλῶς ὡς ἀπόλαυσις τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ συνυπάρχει ὡς ὀργανικὴ ἀνάγκη τῆς πληρότητος τοῦ κειμένου — εἶναι τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμά του. Ἀποτελεῖ, τέλος, καὶ τοῦτο, δεῖγμα τῆς ἐνημερωτικῆς εἰλικρινείας τοῦ γράφοντος, ἐκ τῆς ὁποίας, ἄλλωστε, δύναται ν' ἀφορμηθῆ περαιτέρω ὁ ἔχων διάθεσιν ἐρευνητικὴν. Ἐξ ἄλλου παρέχεται οὕτως ἡ δυνατότης τοῦ ἐλέγχου τῶν πηγῶν εἰς τὸν μελετῶντα, ὅπερ δὲν συμβαίνει διὰ τοὺς μὴ χρησιμοποιοῦντας τὰς διὰ τὸν φιλόλογον ἀπαραιτήτους παραπομπάς.

Ἐλέχθη ἄνωτέρω ὅτι τὰ « Ἀπανθίσματα » δὲν ἀπευθύνονται μόνον εἰς τοὺς εἰδικούς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἓν εὐρύτερον φιλολογοῦν κοινόν. Εἰς τοῦτο συντελεῖ καὶ ἡ εὐλυγισία εἰς τὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης. Χρήστης δόκιμος καὶ τῆς χυμώδους καθαρευούσης καὶ τῆς ζωνταντῆς δημοτικῆς ὁ συγγραφεὺς, χρησιμοποιεῖ ἐντέχνως τὰ γλωσσικὰ στοιχεῖα ἐκ παρουσίας, δημιουργῶν ἴδιον, χωρὶς ὑπερβολὴν, φιλολογικὸν ὕφος. Εἴτε περὶ αὐστηρῶς ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν πρόκειται, εἴτε περὶ γενικῶν καὶ ἀπλουστευμένων ἄρθρων, ὁ ἀναγνώστης δὲν θὰ εὔρη οὔτε τὴν γλωσσικὴν ἀκαμψίαν αὐστηροῦ λεκτικοῦ, οὔτε τὴν χαλαρότητα τοῦ ἀδοκίμως συνθέτοντος τὸν νέον Ἑλληνα λόγον. Ἡ ἐνάργεια καὶ ἡ σαφήνεια συνοδεύουν πάντοτε τὰ κείμενα. Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῶν νέων ἐκδόσεων « Φέξη » ἀνήκει ὁ ἔπαινος διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν παρουσίαν καὶ τῶν « Ἀπανθισμάτων ».

Ἐν κεφαλαίῳ εὐχόμεθα, μετὰ τὸν « Σύλλαβον Βυζαντινῶν μελετῶν καὶ κειμένων » καὶ τὰ « Ἀπανθίσματα », νὰ ἐκδοθοῦν (ἐπανεκδοθοῦν) γρήγορα, μὲ τὴν σωστικὴν φροντίδα τῆς περισυλλογῆς καὶ αἱ ἄλλα ἱστορικαί, Βυζαντιναί, νεοελληνικαὶ κ.λ.π. μελέται τοῦ συγγραφέως (ὅπως καὶ τὰ δυσεύρετα πρῶτα Σολωμικά: Βιβλιογραφία, Ἐκδόσεις καὶ χει-

ρόγραφα, Ὁ Σολωμὸς καὶ οἱ Ἀρχαῖοι, τὰ ὅποια εἶναι προϋποθέσεις ἀπαραίτητοι διὰ τὰς σολωμικὰς σπουδὰς), αἱ ὅποια παραμένουν τυπωμένοι εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ ἑφημερίδας, ἀπρόσιτοι διὰ τοὺς πολλούς, πλὴν, ὅμως, λίαν ἐνδιαφέρουσαι δι' ὅλους.

(Χαλκίς)

Π. Δ. ΜΑΣΤΡΟΔΗΜΗΤΡΗΣ

Νικολάου Α. Διβάρου, δ.Φ. Ἱστορία τῆς παραδόσεως τοῦ κειμένου τοῦ Ἡσιόδου, ἐν Ἀθήναις 1963, 8ο, σσ. 15' + 268 + 9 πίνακες. (Ἀθηνᾶ, Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων ἀρ. 1).

Τὸ βιβλίον θὰ κριθῆ προσεχῶς.

N. B. T.